

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EK rendelet szerint

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító:

ORIOUS 20 EW

Termékkód: R-10819.DPD

A hatóanyag ISO neve: tebukonazol

A hatóanyag kémiai neve: 1-(4-klórfeńil)-4,4-dimetil-3-(1,2,4-triazol-1-ilmetil)pentan-3-ol

A hatóanyag összegképlete: $C_{16}H_{22}ClN_3O$

1.2. A keverék megfelelő azonosított felhasználása: fungicid hatású növényvédő szer,

1.3. A gyártó, forgalmazó/a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó: IRVITA PLANT PROTECTION a Branch of Celsius Property B.V.

Cím: Pos Cabai Office Park, Unit 13 P.O.Box 403

Curaçao, Holland Antillák

msds@ma-industries.com

vészhelyzeti telefon: 972-3-6106666 36789 (Makhteshim)

Forgalmazó: Makhteshim Agan Hungary Zrt.

Cím: 1037 Budapest, Montevideo utca 6.

Telefon: (36) 1 439 2000

Fax: (36) 1 439 2009

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: mahun@mahun.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):

Sürgősségi telefon: 06 (1) 476-6464

Éjjel-nappal hívható szám: 06 (80) 20 11 99

2. A veszély meghatározása

2.1. A keverék osztályozása:

A gyártó és a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a termék veszélyes keverék.

2.2. Címkézési elemek: Xn Ártalmas

Ártalmas

A keverék veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 63 A születendő gyermeket károsíthatja

R 52/53 Ártalmas a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

A keverék biztonságos használatára utaló S-mondatok:

S 2 Gyermek kezébe nem kerülhet

S 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó

S 20/21 A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad

S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

S 36/37 Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni

S 61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását.

Speciális adatokat kell kérni/Biztonsági adatlap

2.3. Egyéb veszélyek:

A növényvédő szerrel vagy annak csomagolóeszközével ne szennyezze a vizeket.

A permetezéshez használt berendezést vagy annak részeit ne tisztítsa a felszíni vizek közelében!

Kerülje a gazdaságban vagy az utakon levő vízvezetőkön keresztül való szennyeződést.

Veszélyt meghatározó komponens: tebukonazol

3. Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

Veszélyes komponensek	Koncentráció	Veszélyjel, besorolás, R-mondat ¹ Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat ²
Tebukonazol CAS-szám: 107534-96-3 EK-szám: 403-640-2 Index-szám: 603-197-00-7	20%	DSD: Xn, R 22-63 (Repr. Cat. 3.); N, R 51/53 CLP: Acute Tox. 4, H302; Repr. 2, H361d; Aquatic Chronic 2, H411
Nátrium-dioktil-szulfoszukcinát/etil-alkohol* CAS-szám: 577-11-7 CAS-szám: 64-17-5 EK-szám: 209-406-4 EK-szám: 200-578-6 Index-szám: 603-002-00-5	3 – 6%	DSD: Xi, R 10-38-41 CLP: Flam. Liq. 3, H226; Skin Irrit. 2, H315; Eye Dam. 1, H318
2-etilhexil-laktát** CAS-szám: 186817-80-1 EK-szám: 228-503-2	kb. 60%	DSD: Xi, R 36/38 CLP: Eye Irrit. 2, H319; Skin Irrit. 2, H315
fenyőgyanta; kolofónium (rosin) CAS-szám: 8050-09-7 EK-szám: 232-475-7 Index-szám: 650-015-00-7	<5%	DSD: Xi, R43 CLP: Skin Sens. 1, H317

Kémiai jelleg: keverék; a fentiekben megadott veszélyes komponenseket tartalmazza.

* A nátrium-dioktil-szulfoszukcinátnak nincs uniós besorolása/osztályozása; a táblázat harmadik oszlopa tartalmazza etil-alkohollal képzett elegyének gyártói besorolását; az etil-alkohol osztályozása: DSD: F, R11; CLP: Flam. Liq. 2, H225.

** gyártói besorolás, az anyagnak uniós besorolása/osztályozása még nincs.

A veszélyjelek, R- és H-mondatok, illetve a veszélyességi osztályok, a kategóriák a tiszta összetevőkre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg.

Az R és a H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot, lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Lenyelés esetén: NE HÁNYTASSUNK! A szájüreget alaposan öblítsük ki vízzel. Légzéskimaradás esetén alkalmazzunk mesterséges lélegeztetést, nehézlégzés felléptekor adjunk oxigént. Azonnal forduljunk orvoshoz!

Bőrré jutás esetén: a szennyezett, átitatódott ruházat levétele után az érintett bőrfelületet azonnal mossuk szappannal és folyóvízzel, majd alaposan öblítsük meleg vízzel. Bármilyen panasz fellépte esetén forduljunk orvoshoz!

Szembejutás esetén: szemöblítést kell végezni langyos vízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Irritáció állandósulása, tartós fájdalom kialakulása esetén forduljunk szakorvoshoz.

Belégzés esetén: vigyük a sérültet a friss levegőre; tünetek esetén forduljunk orvoshoz.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: a születendő gyermeket károsíthatja.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját.

¹ A DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításainak megfelelően (Dangerous Substance Directive)

² A CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosításainak megfelelően

Megjegyzés az orvosnak: specifikus antidótum nincs. A tünetek alapján kezeljen, alkalmazzon támogató terápiát. Lenyelés esetén, gyomormosás és orvosi szén adása ajánlott.

5. Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: vízpermet, vízköd, oltóhab.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: a hőbomlás során mérgező bomlástermékek képződhetnek: szén-monoxid, szén-dioxid, nitrogén-oxidok, klórtartalmú vegyületek.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: a veszélyzónában egyéni védőfelszerelés és a környezet levegőjétől független légzőkészülék használandó. Az oltást védett helyről végezzük. A tűzoltóvizet külön gyűjtsük össze, és a hatósági előírásoknak megfelelően ártalmatlanítsuk, ne engedjük a környezetbe. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el.

6. Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: Egyéni védőfelszerelés szükséges, lásd a 8. szakaszt.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: a termék, maradékai, csomagolóanyaga veszélyes hulladéknak tekintendők. A helyi előírásoknak megfelelően kell megsemmisíteni; a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos! Ha a termék és maradékai a felszíni vizekbe kerülnek, a környezetvédelmi hatóságot értesíteni kell. Az elszennyeződött talajréteget ki kell ásni.

6.3 A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei, anyagai: kis mennyiségű termék kiömlésekor a kiömlött terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, föld, stb.) kell befedni, felitatni és megfelelő tartályba helyezni a környezet elszennyeződésének elkerülése céljából.

Nagy mennyiségű termék kiömlése esetén a kifolyt anyagból folyadék formájában a lehető legtöbbet gyűjtsünk össze. Árkoljuk körül, adszorbeáló, vagy nem áteresztő anyaggal, mint például homok vagy agyag, amit később megsemmisítésre kell küldeni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: körültekintően végzett munkával kerüljük el a termékkel történő expozíciót: gőzeinek belégzését, szembejutását, bőrre kerülését. Munka közben enni, inni, dohányozni nem szabad, lásd a 8. szakaszt.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt: a terméket elzárva, jól lezárva, eredeti csomagolásban hűvös, jól szellőző helyen, élelmiszerektől, italtól, takarmánytól, házi- és haszonállatoktól elkülönítve kell tárolni! Gyerekek ne férhessenek a hozzá! A tárolás során kerüljük el az 50°C-nál magasabb hőmérsékletet.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): fungicid hatású növényvédő szer; A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Foglalkozási expozíciós határérték: (a munkahelyi levegőben megengedett határérték):

Etil-alkohol: ÁK: 1900 mg/m³, CK: 7600 mg/m³ — 25/2000. (XII. 22.) EüM-SZMM rendelet

Az etil-alkohol nátrium-dioktil-szulfoszukcináttal kerül a termékbe.

ÁK: a munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentráció

CK: megengedett csúskoncentráció, rövid ideig megengedhető levegőszennyezettség egy műszakon belül.

8.2. Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Védőfelszerelések, szemmosópohár/palack biztosítása a munkavégzés, illetve a tárolás helyén

8.3. Higiéniai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni és dohányozni tilos!
- A munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.
- Az elszennyeződött ruházatot az újbóli használat előtt ki kell mosni.

8.4. Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** a permetezés során légzésvédő szükséges.
- **Bőrvédelem:** védőruha és kémiai anyagoknak ellenálló védőlábbeli szükséges.
- **Kézvédelem:** védőkesztyű szükséges.
- **Szem/arcvédelem:** védőszemüveg/védőálc használata szükséges.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Megjelenés:	folyadék
Szín:	világossárga
Szag:	szagtalan

9.2. Egyéb információk

Móltömeg (tebukonazol):	307,8
Sűrűség:	0,99 – 1,01 g/cm ³
Öngyulladás:	nem jellemző
Robbanási tulajdonságok:	nem jellemző
Oldhatóság vízben:	emulziót képez
logP (oktanol/víz)	3,22

10. Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: tűz hatására hőbomlással szén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxid és klórtartalmú gázok képződhetnek.

10.2. Kémiai stabilitás: előírászerű kezelés és tárolás esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: veszélyes polimerizáció nem következik be. Ne érintkezzen erős savakkal, erős bázisokkal, oxidálószerrel.

10.4. Kerülendő körülmények: napfény, nyílt láng, hőforrások, hő hatására bomlik.

11. Toxikológiai információk

11.1. A termék toxikus hatásaira vonatkozó információk:

Akut toxicitás: orális:	LD ₅₀ (patkány): > 2000 mg/ttkg
	dermális: LD ₅₀ (patkány): > 2000 mg/ttkg
	inhalációs: LC ₅₀ (patkány): >5,4 mg/liter/4 óra

Szem- és bőrirritáció: nem irritál (nyúl)

Szenzibilizáció: nem lép fel

Rákkeltő hatás: nem rákkeltő

Mutagenitás: nem mutagén

Teratogenitás: a születendő gyermeket károsíthatja.

A termék besorolása a DPD³ szerint: Repr. Cat 3; a CLP szerint: Repr. 2.

12. Ökotoxikológiai információk

A termék ökotoxikológiai megítélése az egyes összetevőkre vonatkozó adatok, besorolása a 1999/45/EK irányelv, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet alapján történt.

12.1 Toxicitás; a termékre vonatkozó adatok:

LC₅₀ (szivárványos pisztráng, 96 óra): 19,7 mg/l

EC₅₀ (*Daphnia*, 48 óra): 29,5 mg/l

EC₅₀ (alga, 72 óra): 15,5 mg/l

Tilos a készítményt, azok fel nem használt maradványát, azzal szennyezett csomagolóanyagot folyókba, állóvizekbe, vízfolyásokba, tározókba juttatni.

³ DPD: 1999/45/EK irányelv (Dangerous Preparation Directive)

13. Ártalmatlanítási útmutató

A termék maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján történt.

Hulladékkulcs (EWC-kód): 02 01 08

Veszélyes anyagokat tartalmazó mezőgazdasági vegyi hulladékok

A készítményt közcsatornába, élővizekbe, talajba engedni tilos. A készítmény ártalmatlanítása a helyi előírásoknak megfelelően történjen.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények (ADR/RID, IMDG, ICAO/IATA) szerint nem veszélyes áru.

15. Szabályozási információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó magyar joganyagok

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 38/2008. (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM–SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK);

DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításai;

DPD: 1999/45/EK irányelvek módosításai;

98/24/EK, 2000/39/EK irányelv: A munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről;

CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosítása;

2003/82/EK irányelv a növényvédő szerek különleges kockázataira és biztonságos használatra vonatkozóan.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap a gyártó biztonsági adatlapja alapján készült, a termék szállított állapotára vonatkozik. Az adatlap csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük.

A felhasználó felelőssége, hogy ellenőrizze, hogy a termék egy adott célra történő felhasználására vonatkozó információk megfelelőségét és teljességét. A felhasználók maguk felelősek azon kockázatokért, amik a készítmény használatából következnek. Az adatlap nem képezi semmilyen jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból, vagy a helytelen használatból adódó következményekért.

A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért, vagy anyagi károkért, amelyeket a termék okoz a vevőknek, felhasználóknak, vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.

A biztonsági adatlap csak az ORIOUS 20 EW termékre és annak kezelésére, tárolására, stb. vonatkozik. Ha a terméket más készítmény komponenseként használják, akkor jelen adatlap információi alkalmatlannak bizonyulhatnak.

A biztonsági adatlap 3. szakaszában szereplő R- és H-mondatok:

- R 10 Kevésbé tűzveszélyes
- R 11 Tűzveszélyes
- R 22 Lenyelve ártalmas
- R 36/38 Szem- és bőrizgató hatású
- R 38 Bőrizgató hatású
- R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat
- R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
- R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
- R 63 A születendő gyermeket károsíthatja

- H225 Fokozottan tűzveszélyes folyadék és gőz
- H226 Tűzveszélyes folyadék és gőz
- H302 Lenyelve ártalmas
- H315 Bőrirritáló hatású
- H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki
- H318 Súlyos szemkárosodást okoz
- H319 Súlyos szemirritációt okoz
- H361d Feltehetően károsítja a termékenységet vagy a születendő gyermeket
- H411 Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Veszélyességi osztályok rövidítései: (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek):

Flam. Liq.: tűzveszélyes folyadék; Akut Tox.: akut toxicitás, Repr.: reprodukciós toxicitás; Skin Irrit.: bőrirritáció; Eye Dam.: szemkárosodás; Eye Irrit.: szemirritáció; Skin Sens.: bőrszenzibilizáció; Aquatic Chronic: hosszú távon veszélyt jelent a vízi környezetre.

Adatlaptörténet: jelen biztonsági adatlap a gyártó által kiadott angol nyelvű (6.0 verzió; kelt, 2010. március 10.) biztonsági adatlapban, valamint az 1. verziószámú magyar nyelvű adatlapban foglaltak alapján készült.

Készült: 2011. június 26.